

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Wstęp do literaturoznawstwa - profil skandynawski		9.2.0396	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Instytut Skandynawistyki i Fennistyki			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Skandynawistyka	forma	stacjonarne
		moduł	wszystkie
		specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr hab. Maria Sibińska, profesor uczelni; prof. UG, dr hab. Hieronim Chojnacki			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		3	
Konwersatorium		3 ECTS	
Sposób realizacji zajęć		30 h - aktywne uczestniczenie w zajęciach	
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej		20 h - przygotowanie się do zajęć	
Liczba godzin		10 h - przygotowanie się do kolokwium	
Konwersatorium: 30 godz.		15 h - wykonanie projektu	
Termin realizacji przedmiotu			
2021/2022 letni			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
<ul style="list-style-type: none"> - Analiza tekstów z dyskusją - Praca w grupach - Wykład konwersatoryjny - Wykład z prezentacją multimedialną 		Sposób zaliczenia	
		Zaliczenie na ocenę	
		Formy zaliczenia	
		Ocena końcowa ustalona na podstawie pisemnego kolokwium.	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Ocena końcowa zostaje ustalona na podstawie pisemnego kolokwium. Student, by otrzymać zaliczenie powinien ponadto:	
		<ul style="list-style-type: none"> - aktywnie uczestniczyć w zajęciach, w tym brać udział w dyskusjach na podstawie zadanego materiału, oraz systematycznie przygotowywać w zespołach materiał do ćwiczeń zadań kontrolnych, sprawdzających wiedzę i umiejętności pracy z tekstem literackim - przygotować projekt grupowy 	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt uczenia się	Kolokwium	Dyskusja	Przygotowanie i przedstawienie projektu	Praca w grupach	Ćwiczenia kontrolne
	Wiedza				
K_W01	+	+			+
K_W03	+	+	+		+
K_W04	+	+		+	+
	Umiejętności				
K_U03			+	+	
K_U04			+	+	
	Kompetencje				
K_K04		+	+		

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi**A. Wymagania formalne**

brak

B. Wymagania wstępne

brak

Cele kształcenia

Student zapoznaje się z podstawami teoretycznego myślenia o literaturze z uwzględnieniem problematyki związanej z dyskursem historycznoliterackim (teoria procesu literackiego) i krytycznoliterackim (wartościowanie w badaniach literackich). Przystawia sobie w sposób uorządkowy i pogłębiony zasady analizy tekstu literackiego z wybranych perspektyw teoretycznych i metodologicznych.

Treści programowe

1. Podstawy teoretycznego myślenia o literaturze: główne właściwości i funkcje dyskursu teoretycznego oraz jego miejsce we współczesnym literaturoznawstwie.
  2. Główne kierunki w rozwoju badań teoretycznoliterackich
  3. Problem wyznaczników literackości tekstu .
  4. Podstawowe kategorie opisu procesu literackiego
  5. Semantyka form narracyjnych
  6. Semantyka form lirycznych
- Ponadto: ćwiczenie umiejętności analizowania dzieła literackiego (na podstwie wybranego tekstu zaczerpniętego z kanonu literatury skandynawskiej)

Wykaz literatury

Prowadzący ustala każdorazowo listę lektur

A.1. Literatura wykorzystywana podczas zajęć

R. Barthes, Mitologie, 2000 (lub wydania późniejsze) (wybór)

K. Berseth Nilsen [et al], Veier til teksten. Litteraturteori og analysepraksis. Oslo 1994.

J. Culler, Teoria literatury, przeł. M. Bassaj, Warszawa 1988

R. Jakobson, Poetyka w świetle językoznawstwa, przeł. K. Pomorska, w: Współczesna teoria badań literackich za granicą, oprac. H. Markiewicz, Kraków 1976, t. 2, s. 23-69; [przedruk w:] tegoż, W poszukiwaniu istoty języka. Wybór pism, red. M.R. Mayenowa, Warszawa 1989, t. 2, s. 77-124; [przedruk w:] Teoretycznoliterackie tematy..., jak wyżej, s. 365-411

B. Kaniewska, A. Legieżyńska, Teoria literatury, Poznań 2002.

Teorie literatury XX wieku. Antologia, red. A. Burzyńska, M.P. Markowski, Kraków 2007 (wybór)

Ponadto obowiązuje znajomość tekstów literackich reprezentujących obszar skandynawski, które będą przedmiotem analizy (lista będzie podana na początku semestru)

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

M. Głowiński, A. Okopień-Sławińska, J. Sławiński, Zarys teorii literatury, Warszawa 1975, wyd. II, nast. (wybór)

Słownik terminów literackich. Pod red. Janusza Sławińskiego. Wyd. drugie poszerzone i poprawione, Warszawa 1988

B. Literatura uzupełniająca

Teoretycznoliterackie tematy i problemy, wyb. D. Ulicka, Warszawa 2003

M. Bachtin, Problem tekstu w lingwistyce, filologii i innych naukach humanistycznych, w tegoż: Estetyka twórczości słownej, przeł. D. Ulicka, Warszawa 1982, s. 403-438; [przedruk w:] Teoretycznoliterackie tematy..., jak wyżej, s. 11-40

M. Bachtin, Epos i powieść (O metodologii badań nad powieścią, (w:) idem, Problemy literatury i estetyki, przeł. W. Grajewski, Warszawa 1982.R.

- Barthes, Działalność strukturalistyczna, przeł. A. Tatariewicz, w: tegoż, Mit i znak, red. J. Błoński, Warszawa 1970, s. 273-281
- P. Bourdieu, Flaubert analizuje Flauberta. Lektura „Szkoły uczyć”, w: tegoż, Reguły sztuki, przeł. A. Zawadzki, Kraków 2007, s. 15-74
- S. Greenblatt, Czym jest historia literatury?, przeł. K. Kwapisz, „Teksty Drugie” 2005, nr 1-2, s. 155-173
- Interpretacja i nadinterpretacja, red. S. Collini, przeł. T. Bieroń, Kraków 2008: J. Culler, W obronie nadinterpretacji, s. 124-13; U. Eco, Nadinterpretowanie tekstów, s. 51-75; U. Eco, Pomiędzy autorem i tekstem, s. 76-100; R. Rorty, Kariera pragmatysty, s. 101-123
- J. Łotman, Problem znaczenia w tekście artystycznym, w: tegoż, Struktura tekstu artystycznego, przeł. A. Tanalska, Warszawa 1984, s. 50-73 [przedruk w:] Teorie literatury XX wieku, jak wyżej, s. 285-303
- G. Poulet, Krytyka identyfikująca się, przeł. J. Zbińska-Mościcka [oraz] Baudelaire, przeł. Z. Naliwajek, w: Szkoła Genewska w krytyce. Antologia, red. J. Żurowska, M. Żurowski, Warszawa 1998, s. 158-169, 170-188
- P. Ricoeur, Wyjaśnianie i rozumienie [oraz] Hermeneutyczna funkcja dystansu, w: tegoż, Język, tekst, interpretacja. Wybór pism, oprac. K. Rosner, przeł. P. Graff, K. Rosner, Warszawa 1989, s. 156-179, 272-289
- R. Barthes, Śmierć autora, „Teksty Drugie : teoria literatury, krytyka, interpretacja” 1999 nr 1/2 (54/55), 247-251
- T. Eagleton, Jak czytać literaturę, przeł. A. Kunicka, Warszawa 2014 (tu: Wartość; całość - przejrzeć).
- M. Głowiński, Tradycja literacka, (w:) Problemy teorii literatury, red. H. Markiewicz, Wrocław 1967.
- M. Głowiński, Świadectwa i style odbioru, „Teksty : teoria literatury, krytyka, interpretacja” 1975 nr 3 (21), 9-28;
- H. Markiewicz, Główne problemy wiedzy o literaturze, Kraków 1976 (tu: Wyznaczniki literatury, Wartości i oceny w badaniach literackich; całość – przejrzeć).
- J. Sławiński, Funkcje krytyki literackiej, Warszawa 1974.
- Stan teorii literatury (zapis rozmowy z Włodzimierzem Boleckim), „Tekstualia” 2013, nr 4.
- T. Walas, „Niebyła” historia literatury, (w:) Narracja i tożsamość (III), red. W. Bolecki i R. Nycz, Warszawa 2004.
- J. Ziomek, Epoki i formacje w dziejach literatury polskiej, „Pamiętnik Literacki” 1986, z. 4.
- J. Derrida, Struktura, znak i gra w dyskursie nauk humanistycznych, w: tegoż, Pismo i różnica, przeł. K. Kłosiński, Warszawa 2004, s. 483-504
- S. Freud, Niesamowite, w: tegoż, Pisma psychologiczne, przeł. R. Reszke, Warszawa 1997, s. 233-262
- G. Genette, Palimpsesty. Literatura drugiego stopnia, przeł. T. Stróżyński, A. Milewski, Gdańsk 2014, rozdz. 1-7, 80, s. 7-37, 417-424; [także w:] Współczesna teoria badań literackich za granicą. Antologia, red. H. Markiewicz, t. 4, cz. 2, Kraków 1992, s. 107-155; [przedruk w:] Teoretycznoliterackie tematy..., jak wyżej, s. 223-270
- R. Ingarden, O tak zwanej „prawdzie” w literaturze, w: tegoż, Studia z estetyki, t. 1, Warszawa 1957, s. 393-439; [także w:] tegoż, Szkice z filozofii literatury, Kraków 2000, s. 119-174; [przedruk w:] Teoretycznoliterackie tematy..., jak wyżej, s. 286-337
- R. Ohmann, Akty mowy a definicja literatury, przeł. przeł. B. Kowalik, W. Krajka, „Pamiętnik Literacki” 1980, z. 2, s. 249-267
- W. Szklowski, Sztuka jako chwyt, przeł. R. Łużny, w: Teoria badań literackich za granicą, red. S. Skwarczyńska, t. 2, cz. 3, Kraków 1986, 10-28; [przedruk w:] Teorie literatury XX wieku..., jak wyżej, s. 95-111
- J. Tynianow, Fakt literacki, przeł. M. Płachecki [oraz] O ewolucji literackiej, przeł. A. Pomorski, w: tegoż, Fakt literacki, wyb. E. Korpała-Kirszak, Warszawa 1978, s. 13-42, 43-65
- H. White, Znaczenie narracyjności dla przedstawiania rzeczywistości, przeł. M. Wilczyński, w: tegoż, Poetyka pisarstwa historycznego, red. E. Domańska, M. Wilczyński, Kraków 2000, s. 135-170; [przedruk w:] Teoretycznoliterackie tematy..., jak wyżej, s. 567-596
- W.K. Winstatt, M.C. Beardsley, Błąd intencji, przeł. J. Gutorow, w: Teorie literatury XX wieku..., jak wyżej, s. 137-154
- Kulturowa teoria literatury. Główne pojęcia i problemy, red. Michał Paweł Markowski, Ryszard Nycz, wyd. II, Kraków 2012. (wybór)
- Kulturowa teoria literatury 2. Poetyki, problematyki, interpretacje, red. Ryszard Nycz, Teresa Walas, Karków 2012. (wybór)
- Odkrywanie modernizmu, red. R. Nycz, Kraków, 1998. (wybór)

Kierunkowe efekty uczenia się	Wiedza
K_W01, K_W03, K_W04, K_U03, K_U04 K_K04,	K_W01, K_W03, K_W04 Student - ma uporządkowaną wiedzę o miejscu i znaczeniu teorii literatury, metodologii oraz krytyki literackiej w obrębie nauki o literaturze (K_W01) - ma uporządkowaną wiedzę z zakresu badań nad tekstem literackim (K_W01) - zna wybrane kierunki teoretyczne i metodologiczne współczesnego literaturoznawstwa (K_W01) - zna i rozumie wybrane metody analizy oraz interpretacji literaturoznawczej (K_W03) - zna w sposób pogłębiony i usystematyzowany terminologię z zakresu literaturoznawstwa w języku polskim a także w podstawowym zakresie w kierunkowym języku (duńskim, norweskim, szwedzkim lub fińskim) (K_W04)
	Umiejętności K_U03, K_U04

- * Student potrafi samodzielnie formułować proste problemy badawcze z zakresu literaturoznawstwa (K_U03)
- * student potrafi w sposób logicznie uporządkowany przedstawiać w formie pisemnej lub/i ustnej, samodzielnie sformułowane problemy badawcze z zakresu literaturoznawstwa (K_U03)
- * Student potrafi pracować w grupie przy rozwiązywaniu zadań kontrolnych z zakresu literaturoznawstwa, przyjmując przy tym różne role (K_U04)
- * Student potrafi określić priorytety, służące realizacji określonych zadań grupowych i indywidualnych (K_U04)

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K04

Student przygotowuje się do wypełnienia roli zawodowej filologa, ćwicząc umiejętność rozwiązywania problemów oraz kompetencje interpretacyjne w odniesieniu do tekstów literackich. (K_K04)

Kontakt

maria.sibinska@ug.edu.pl